

Richtlijn social return in de sport

Algemeen

Bij aanbestedingen boven de € 100.000,- vraagt de Gemeente Utrecht een inspanning van minimaal 5% van de opdrachtsom voor social return. Bij social return gaat het erom dat een investering die de gemeente doet, naast het 'gewone' rendement ook een concrete sociale winst (return) oplevert. Social return draagt o.a. bij aan de werkgelegenheid doordat er arbeidsplaatsen, leerbanen en stageplaatsen beschikbaar komen, maar kan ook bijdragen aan meer sociale cohesie in wijken en participatie in bredere zin.

De Gemeente Utrecht biedt opdrachtnemers verschillende manieren om social return op een creatieve manier in de organisatie in te zetten. Het delen van kennis, expertise of middelen is één van de mogelijkheden. Dit biedt veel kansen om de Utrechtse sport(clubs) te versterken en daarmee hun maatschappelijke inzet te vergroten.

In Utrecht zijn er meer dan 70 sportverenigingen die zich extra inzetten op maatschappelijk gebied. Deze sportclubs worden ondersteund door SportUtrecht. De sportclubs leveren een maatschappelijke bijdrage door onder andere sportaanbod voor kwetsbare doelgroepen (bijvoorbeeld mensen met een beperking, afstand tot de arbeidsmarkt of vluchtelingen) te bieden.

Ook stellen zij zich open voor verschillende maatschappelijke activiteiten zoals huiswerkbegeleiding, activiteiten voor ouderen en het leveren van een bijdrage aan het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt. Deze extra activiteiten vragen vaak een extra investering van verenigingen op het gebied van financiën, materiaal, vrijwilligers en accommodatie.

Dit document beschrijft welke kansen er liggen om de invulling van social return van bedrijven – d.m.v. het delen van kennis, expertise of middelen - te benutten om Utrechtse sport(clubs) te versterken en daarmee hun maatschappelijke bijdrage te vergroten.

Bedrijven

Bedrijven met een social return verplichting hebben verschillende mogelijkheden om deze in te vullen:

- het inzetten van werkloze werkzoekenden en jongeren (16 tot 27 jaar) in het bedrijf
- het plaatsen van orders bij sociale werkvoorzieningen
- een samenwerking op een sociaal ondernemende manier
- het delen van kennis, expertise of middelen
- een samenwerking met een lokaal initiatief in de wijk

Wanneer een bedrijf een opdracht definitief gegund heeft gekregen gaat het in gesprek met de adviseurs social return van de Gemeente Utrecht. De verschillende mogelijkheden voor invulling van social return worden daarin besproken, daarin behoort de ondersteuning van sportclubs ook tot de mogelijkheden.

Kansen voor sport

Sportclubs hebben een belangrijke maatschappelijke rol in de stad. In de kern zijn zij aanbieder van sport, maar uiteraard hebben ze een belangrijke maatschappelijke functie. Ze dragen bij aan bijvoorbeeld de sociale cohesie, maar ook gezondheid in de stad.

Om deze rol te kunnen vervullen is het de uitdaging voor veel sportclubs om zich goed te organiseren. In de snel veranderende tijd en groeiende stad is het belangrijk om de organisatie op o.a. bestuurlijk en financieel vlak "vitaal" te houden. Iets extra's doen op maatschappelijk vlak vraagt van sportclubs vaak extra inzet van vrijwilligers, financiële middelen en stelt andere eisen aan de accommodatie. Daarom is extra ondersteuning welkom.

De behoefte aan ondersteuning is te verdelen in verschillende thema's. Binnen deze thema's zijn concrete casussen (hulpvragen) van sportclubs te benoemen waarop bedrijven kunnen ondersteunen.

<p>Accommodatie Ondersteuning in mankracht en middelen - Verbouwing en aanpassingen aan de sportaccommodatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schilderwerk • Gevelreiniging • Aanpassing inrichting accommodatie (bijv. kantine) • Toegankelijk maken van accommodatie voor sporters met beperking • Verduurzamen accommodatie • Ontwikkelen van onderhoudsplan • Huisvesting bieden aan talentvolle sporters <p>Sportclubs kunnen bedrijven (tegen betaling) hun locatie beschikbaar stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van ruimtes van sportclubs voor bijeenkomsten / vergaderingen • Sportactiviteiten 	<p>Kennisdeling/scholing/advies Opleiden van verenigingskader door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogische scholingen (bijv. op gebied van gedragsstoornissen, opvoeding etc.) • EHBO • Bedrijfshulpverlening (BHV) • Training groenvoorziening voor vrijwilligers club • Juridische ondersteuning • Marketing/communicatieadvies • IT-advies • Financieel advies • .. evt. Andere diensten vanuit bedrijven.
<p>Middelen/Materiaal Leveren van materiaal, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de accommodatie: bloembakken, fietsenrekken, inrichting kantine of bar • Voertuigen: voor vervoer van sporters met een beperking, jeugdteams of topsporters • Hulpmiddelen voor sporters met een beperking, bijvoorbeeld een rolstoel of tillift • Catering faciliteren voor sportevenement of andere activiteit • (Sport)kleding leveren • Materiaal voor verduurzaming van accommodatie 	<p>Bedrijfsactiviteiten bij de sportclub</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met personeel als uitje een klus dag organiseren bij sportvereniging • Sportieve activiteit als bedrijfsuitje afnemen bij een sportaanbieder • Medewerkers inzetten als Beweegmaatje om te sporten binnen/buiten verenigingsverband • Vrijwilligers voor sportevenementen leveren

Inspiratie

Vanaf oktober 2018 hebben vanuit social return de eerste samenwerkingen plaatsgevonden tussen bedrijven en sportclubs in Utrecht. Een aantal mooie voorbeelden volgen hieronder.

• **Fight Dance Centre (FDC Centre) & Firma Scherrenberg (oktober 2018)**

FDC Centre aan de Amerikalaan 109 huisvest sportclubs Fighting4Power, Klarita Fit, Taekrosa Taekwondo en PM Dance. Deze sportclubs richten zich op wijkbewoners in Kanaleneiland, bieden laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten aan (dansen, weerbaarheidstrainingen voor meiden en vrouwen, fitness, kickboxen, Taekwondo). Deze dragen bij aan de fitheid van de wijkbewoners, en sociale samenhang in de wijk. Voor meiden en vrouwen bieden ze veilige, besloten trainingsfaciliteiten aan.

Het centrum had een matig ingerichte toegangsruimte, een patio, waar iedereen langs loopt en waar ouders wachten op hun kinderen. De inrichting was rommelig, met zwerfafval, met matige faciliteiten om te wachten. Firma Scherrenberg heeft een voorstel gemaakt voor een betere inrichting van de patio en deze aanpassingen gerealiseerd:

- Zitbanken
- Hellingbaan naar toegang
- Afvalbakken
- Verbreding toegangspad ten behoeve van rolstoelgebruik en betere passeerbaarheid

Hellingbaan opnieuw bestraat   Bankjes voor wachtruimte, nieuwe afvalbak

- **Tafeltennisvereniging SVE & SW Vastgoed Verbetering (december 2018)**

De accommodatie van tafeltennisvereniging SVE is gevestigd aan de Loevenhoutsedijk 4. SVE is gelegen midden tussen de Utrechtse wijken Overvecht en Ondiep. Naast reguliere trainingen voor kinderen en volwassenen biedt SVE aparte trainingen voor 50-plussers en Utrechters met een beperking. Daarnaast heeft de vereniging een behoorlijke groep statushouders onder haar leden. SVE wil een open club zijn, toegankelijk voor iedereen en met een verbindende functie voor de omliggende wijken.

De accommodatie, die begin jaren '90 is neergezet met behulp van vrijwilligers, was toe aan een opknapbeurt. Zowel aan de binnen- als buitenkant. O.a. zaken als het schilderwerk aan de gevel, bestrating, toegankelijkheid voor sporters met een beperking als ook de inrichting en het functioneren van keuken en kantine zijn voor verbetering vatbaar.

SW Vastgoed verbetering heeft vlak voor de jaarwisseling in 2018 in een week de gevel van zowel voor- als zij aanzicht van het gebouw gereinigd en opnieuw geschilderd.

Foto voor en na gevelreiniging en schilderwerk aan accommodatie SVE

- **Tennisvereniging At Risk & KWS Infra Utrecht (maart 2019)**

Tennisclub At Risk is een actieve vereniging in de wijk Lunetten, waar het hele jaar door getennist wordt, verschillende commissies activiteiten organiseren, een pachter de kantine runt en het onderhoud van het park wordt gedaan door een vaste kracht. De tennisclub speelt een activerende rol voor buurtbewoners in Lunetten. Voor verschillende leeftijdsgroepen is er plaats binnen de vereniging en worden activiteiten georganiseerd.

Het bestaande clubhuis dateert uit de jaren '80 en is wat verouderd, zowel vanuit het oogpunt van faciliteiten en onderhoud als vanuit isolatiewaarde van de schil van het gebouw. Daarnaast kan het park op een aantal punten, waaronder de bestrating, een opknapbeurt gebruiken.

KWS Infra Utrecht heeft op 30 maart 2019 een klus dag georganiseerd om het tennispark klaar te maken voor het nieuwe tennisseizoen en een aantal klussen te doen die al lang op de wensenlijst van de club stonden. Met

een groep van 20 medewerkers van KWS is de dag op het park gestart met een gezamenlijk ontbijt, waarna in samenwerking met o.a. vrijwilligers van de club klussen op het park zijn aangepakt.

Foto's: Eddy Steenvoorden

Ook benieuwd naar de mogelijkheden voor jouw club of bedrijf? Zo werkt het.

Hieronder wordt het proces beschreven hoe de bedrijven met social return verplichting worden gematcht met de casus (hulpvraag) van sportclubs.

- Een bedrijf krijgt een opdracht gegund van de Gemeente Utrecht na het doen van een aanbesteding en heeft daarmee een social return verplichting (5% van de aanbestedingssom bij aanbestedingen boven € 100.000).
- SportUtrecht voorziet de adviseurs social return doorlopend van casussen (hulpvragen) van sportclubs binnen de eerdergenoemde thema's. Deze worden actief opgehaald bij sportclubs door sportclubadviseurs van SportUtrecht en kunnen andersom actief door clubs worden gemeld bij SportUtrecht.
- De casus bestaat uit een omschrijving en motivatie van de club op maximaal één A-4. Hierin moet een duidelijke link bestaan met maatschappelijk activiteiten. Er moet expliciet aandacht worden besteed aan de maatschappelijke rol die de club al vervult of door inbreng van deze casus kan gaan vervullen.
- De adviseurs social return van de Gemeente Utrecht gaan in gesprek met het bedrijf over de mogelijke invulling van social return en beschrijven hierbij de hulpvragen van sportclubs.
- Wanneer een bedrijf interesse heeft om social return in te vullen via een casus van een sportclub, dan wordt door de adviseurs social return contact opgenomen met de sportclubadviseur van SportUtrecht.
- SportUtrecht neemt vervolgens contact op met het bedrijf en maakt een afspraak voor kennismaking. Gezamenlijk worden de verschillende hulpvragen van sportclubs besproken en gekeken welke ondersteuning het bedrijf kan bieden.
- Het is aan het bedrijf, in overleg met de adviseurs social return van de Gemeente Utrecht, om aan te geven met welke sportclub zij de verdere mogelijkheden willen verkennen. SportUtrecht heeft hierin geen rol.
- Wanneer het bedrijf interesse heeft wordt met de betreffende sportclub(s) contact opgenomen voor een kennismaking en verdere afstemming en planning.
- Er vindt terugkoppeling plaats naar de adviseurs social return van de Gemeente Utrecht over de vorm van ondersteuning en de gemaakte afspraken.
- Bedrijf en sportclub gaan samen aan de slag met de opdracht, SportUtrecht blijft zijdelings betrokken bij vragen en/of ondersteuningsbehoefte en bewaakt het proces.
- De adviseurs social return houden contact met het bedrijf over de invulling van de social return waarde en met SportUtrecht over de voortgang van het proces.

! Opgemerkt moet worden dat het afhankelijk is van de gesprekken tussen Gemeente Utrecht en bedrijven op welke termijn de samenwerking tot stand kan komen.

Andersom kan ook!

Wanneer men weet dat een partner van SportUtrecht of de sportclub een social return verplichting heeft kan ook andersom worden gewerkt. Bij de adviseurs social return kan dan op eigen initiatief een match worden ingediend.

Daarnaast kunnen sportclubs zelf hulpvragen onder de aandacht brengen via de volgende platforms. Op deze "makel websites" kijken bedrijven met een social return verplichting, maar ook fondsen en andere

geldschieters. Inzet op meer platforms te gelijk levert betere vindbaarheid op voor bedrijven en vergroot de kans op ondersteuning!

Maex <https://maex.nl/utrecht/>
Social Impact Market <https://www.buy-social.nl>
Voor je Stadsie <https://voorjestsie.nl/nl/>

Interesse?

Meer informatie over social return in de Utrechtse sport? Neem contact op met SportUtrecht via sportclubadviseur Floor Kok, floor.kok@sportutrecht.nl. Sportclubs kunnen een casus direct indienen middels een omschrijving en motivatie. In overleg wordt de casus vervolgens ingediend bij de Gemeente Utrecht.

Let op: De casus bestaat uit een omschrijving en motivatie van de club op maximaal één A-4. Hierin moet een duidelijke link bestaan met maatschappelijk activiteiten. Er moet expliciet aandacht worden besteed aan de maatschappelijke rol die de club al vervult of door inbreng van deze casus kan gaan vervullen.

Kijk voor meer informatie ook op de website van de Gemeente Utrecht: <https://www.utrecht.nl/werk-en-inkomen/aan-het-werk/social-return/>